

Komentar in karta: 1/98

SLA V496 'trebušast'

Vlado Nartnik

1. Gradivo

Za pomen 'tak, ki ima velik, debel trebuh', knj. *trebušast* (*ú*), sta najbolj značilna leksema *trebušast* in *trebuhast* ter *vampast* (z oznako slabšalno v T009, T241 in T316, medtem ko se v T071 in T095 uporablja le za krave) z alternantama *gvampast* in *lampast*. Oba leksema pestrijo tako opisi kakor izpeljanke in pretvorbe s primitivom ter odgovori, ki besednovrstno ne ustrezajo vprašanju – kar je vse navedeno v 3. točki komentarja. Izpeljanke iz samostalnikov so *trebuhonast*, *trebuhat*, *trebušen*, *trebušnjast*, *trebušn(j)at*, *trebušat* oz. *vampat*, (*raz*)*vampan*, *vampav*. Manj pogosti leksemi so *debel* z izpeljanko *debelušast*, *črevat*, *tolst*, *napihnjjen* in *obalten*. Posredno ali neposredno izposojeni pridevniki so *tripast*, *brentast*, *drempast*, *blekast*, *blekati* (ki ima v T393 oznako zaničljivo), *banjati*, *lempast*, *putasti*, *putavi* ter *napučen*.

Leksem *trebušast* se v T258 uporablja ob starejšem *vampast* (enako tudi *trebuhast* v T090), prav tako se v T383 ob starejšem *lampast* danes uporablja bolj opis »sam trebuh ga je«. Za T266 je ob odgovoru *trebušast* zapisano, da se leksem ni v rabi.

2. Morfološka analiza

trebuhast < **terb-ux-ast-ъ* ← **terb-ux-ъ* 'trebuh'

trebuhonast < **terb-ux-on-ast-ъ*

trebuhat < **terb-ux-at-ъ*

trebušat < **terb-uš-at-ъ*

trebušen < **terb-uš-ьn-ъ*

trebušnjast < **terb-uš-ьń-ast-ъ*

trebušast < **terb-uš-ast-ъ*

trebušnat(i) < **terb-uš-ьn-at-ъ(-j-ъ)*

trebušnjat < **terb-uš-ьń-at-ъ*

vampast(i) < **(vamp)-ast-ъ(-j-ъ)* ← **(vamp)-ъ* 'trebuh, vamp' ← bav. *srvnem*.
wamp 'trebuh'

gvampast < **(gvamp)-ast-ъ* (po velarizaciji prvega labiala) ≤ **(vamp)-ast-ъ*

lampast(i) < **(lamp)-ast-ъ(-j-ъ)* (po disimilaciji labialov) ≤ **(vamp)-ast-ъ*

razvampan < **orz-(vamp)-a-n-ъ* ← **orz-(vamp)-a-ti*

zvampan ≤ **sъ-(vamp)-a-n-ъ* ← **sъ-(vamp)-a-ti*

vampav < **(vamp)-av-ъ*

lempast < **(lemp)-ast-ъ*, dalje nejasno

obalten ≤ **ob-val-ьn-ъ* s sekundarnim *-t-* (Ramovš 1924: 222)

banjati < **bań-at-ъ-j-ъ* ← **bań-a* 'banja, kopel'